

प्राण-तोषिणीतन्त्रे

(सर्ग-काण्ड एवं धर्म-काण्ड)

सम्पादक

‘कुल-भूषण’ पण्डित रमावत्त शुक्ल, एम० ए०

प्रकाशक

पं. देवीदत्त शुक्ल स्मारक

कल्याण मन्दिर प्रकाशन

प्रयाग-६

अनुक्रमणिका

प्रथमः सर्ग-काण्डः

प्रथमः परिच्छेदः

बीज-स्वरूप, शब्द-प्रादुर्भाव, रूपाकर-कथनम्

११६

१ मङ्गलाचरणं	१
२ ग्रन्थकार-परिचयः	१
३ ग्रन्थ-प्रशंसा	५
४ ग्रन्थस्य अनुक्रमणिका	६
५ ग्रन्थस्य काण्ड-परिच्छेदादि-निरूपणम्	६
६ तन्त्र-शास्त्र-प्रशंसा	१०
७ गृहे तन्त्र-शास्त्र-स्थिति-फलम्	"
८ तन्त्रोक्त कर्मणो हानि-निषेधः	"
९ ज्योतिस्तन्त्रादौ अपशब्द-निषेधः	"
१० तन्त्र-शास्त्रे संशय-निषेधः	"
११ तन्त्र-शास्त्रे विश्वास-फलं	११
१२ तन्त्र-ज्ञान-फलं	"
१३ तन्त्र-शास्त्राधिकारि-कथनम्	"
१४ कसौ तन्त्रोक्त-कर्मणा कलावाप्तिः	"
१५ तन्त्र-वस्तु-प्रशंसा	१२
१६ तन्त्रादि-निन्दा-करणे दोषः	"
१७ तन्त्र-अवयव-फलम्	"
१८ शक्त्युत्पत्ति-कथनम्	१३
१९ सृष्टि-प्रकरणम्	"
२० तत्र त्रि-विध विन्दु-कथनम्	१४
२१ त्रि-विध शक्ति-कथनं च	"
२२ तत्र ब्रह्म-विष्णु-शिवाद्युत्पत्तिः	१५
२३ शक्त्या सृष्ट्यादि-कथनम्	"

२४ शब्द-ग्रहोत्पत्ति-कथनम्	१६
२५ तत्र ग्रहणो द्विविध्य-कथनम्	"

द्वितीयः परिच्छेदः

शब्दार्थ-स्वरूप-ग्रह-कथनं, गर्भाक्षर-जात-जगत्-कथनं ' १७-३४

१ शब्दादीनां स्फोट-वादः	१७
२ घट्-त्रिशत् तस्य-निरूपणम्	२१
३ विष्णु-शिव-शक्तीनां पञ्चाशन्मूर्तयः	२२
४ कालोत्पत्ति-कथनम्	"
५ पञ्चाशत् विष्णोत्पत्तिः	२४
६ पञ्चाशत् विष्णु-शिवोत्पत्तिः	"
७ पञ्चाशत् उदोत्पत्तिः	२५
८ पञ्चाशत् एत-शिवोत्पत्तिः	"
९ औषधि-प्रयोजनम्	"
१० परम-ग्रह-निरूपणम्	२७
११ वर्णतो नाना-शास्त्रोत्पत्तिः	३०
१२ वर्णतो राशि-सृष्टि-कथनम्	३१
१३ राश्यधिव कथनम्	३२
१४ त्रिभुवन-राशि-धक्त-कथनम्	"
१५ वर्णतो नक्षत्र-सृष्टि-कथनम्	"
१६ अमावास्या-उत्पत्ति-कथनं	३३
१७ नक्षत्र-वारादी जप-कथनम्	"
१८ जन्म-नक्षत्रे घृष्ट छेदन-नियेष	"
१९ नक्षत्र-देवता-कथनम्	"
२० नक्षत्र-योनि-कथनम्	"
२१ नक्षत्र-योनिः फलम्	"
२२ पञ्जोत्पत्ति-तिथ्यधिव-कथनम्	३४

तृतीयः परिच्छेदः

चतुर्विध-देह-सृष्टि-कथनम्

३५-४४

१ अथ सृष्टि-कथनम्	३५
२ लत्रादि-मान-कथनम्	"
३ मुहूर्त-दिन-रात्रि-मास-वर्ष-मानम्	३६

४ तत्र ब्रह्म-विनादि-निरूपणम्	३६
५ तत्त्व-सृष्टि-कथनम्	"
६ पञ्च-भूतोत्पत्ति-सम-प्रकरणम्	३७
७ पञ्च-भूत-गुण-कथनम्	"
८ भूत-मण्डल-कथनम्	३८
९ भूत-स्वरूप-कथनम्	"
१० भूत-पञ्चात्मक-चतुर्विध-देह-सृष्टिः	"
११ तत्र पञ्चीकरण-कथनम्	३९
१२ उद्भिदाद्युत्पत्ति-कथनम्	४०
१३ पाप-विशेषाद् यक्ष-योनि-प्राप्तिः	"
१४ पाप-भेदाज्जलत्वादि-प्राप्ति-कथनम्	४१
१५ तत्तत्-पाप-प्रायश्चित्तम्	४२
१६ कृमि-कीट-पतङ्गादीनामुत्पत्तिः	"
१७ मण्डजाद्युत्पत्तिः	"
१८ जरायुज-मनुष्याद्युत्पत्ति-कथनम्, मनुष्यत्व-प्राप्ति-प्रशंसा	"

चतुर्थः परिच्छेदः

अक्ष-मय-कोषात्मक-मनुष्य-देह-कथनम्

४८-५८

१ देह-सृष्ट्या गर्भोत्पत्ति-प्रकारः	४५
२ शुक्र-शोणिताद्युत्पत्ति-प्रकारः	४७
३ देह-सृष्टौ धातु-कथनम्	४९
४ इन्द्रियेन्द्रियार्थ-कथनम्	५१
५ इन्द्रियाणां गुण-कथनम्	"
६ पञ्च-भूतोद्भूतास्थ्यादि-कथनम्	५२
७ जन्तुलक्षणम्	५३
८ नाड्युत्पत्ति-कथनम्	"
९ अस्थ्याद्युत्पत्ति-कथनम्	५७
१० नाड्यो-मुख-स्थान-कथनम्	"

पञ्चमः परिच्छेदः

मनुष्य-जन्म-कथनम्

५८-६७

१ वायु-प्रकरणं तत्र शरीरस्थ-वायु-कथनं च	५८
२ यशस्वि-कथनम्	६०
३ शरीर-कोष-विवरणम्	"
४ गर्भस्थ जन्तोरवस्था-विशेषादिः	६१

५ इन्द्रियेषु पञ्च-भूत-स्थिति-प्रकारः	६२
६ वेहे चतुर्वंश-भुवन-स्थानादिः	६४
७ शरीरे तीर्थादि-कथनम्	६५
८ गर्भतो जीव-निःसरण-प्रकारः	६६
९ कण्डलीतो वर्णोत्पत्ति-प्रकारः	६७
१० जन्तोरेकादशावस्था-कथनम्	६७
११ स्व-कर्मानुसारेण स्वर्गादिकम्	११

षष्ठः परिच्छेदः

वर्णोत्पत्ति-क्रम-कथनम्

६८-७६

१ प्रस्तुत वर्णोत्पत्ति-प्रकारः	६८
२ कण्डलिनो-स्वरूप-कथनम्	११
३ तत्राक्षरोत्पत्ति-क्रमः	७३
४ पञ्चाशत्-काम-नामानि	११
५ काम-शक्ति-नामानि	७४
६ पञ्चाशत् गणेश-नामानि	११
७ पञ्चाशत् गणेश-शक्तयः	११
८ एकोन-पञ्चाशत् क्षेत्रपालाः	७५
९ क्षेत्रपाल-कथनं प्रयोजनं च	११
१० यक्षरो-सृष्टि-कथनम्	११
११ वर्णोच्चारण-स्थानादिकम्	७६
१२ वर्णोच्चार-प्रकारः	७८
१३ वर्णानां शिः-शक्त्यात्मकत्वं ह्रस्व-दीर्घत्वादि-कथनं च	११
१४ वर्णानां पञ्च-भूतात्मकता मातृका-संज्ञादिश्च	७६

सप्तमः परिच्छेदः

अक्षर-लेखनादि-प्रकार-कथनम्

८०-८०

१ अक्षराणां मूर्ति-रूपना लेखन-प्रकारश्च	८०
२ मूर्तो वर्ण-मन्त्र-पुस्तकादि-लिखन-निषेधः	८८
३ लेखनी-करण-युमायुगम्	८६
४ पुस्तक-मान-कथनम्	११
५ पुस्तक-वेध-फलम्	११
६ पुस्तक-यत्र-फलम्	११
७ पुस्तके वेद-लिखन-निषेधः	८०

८ लेखक-पूज १-फलम्	६०
९ लिखितस्य घेतन-ग्रहणे दोषः	"
अष्टमः परिच्छेदः	
घर्णाभिधान-कथनम्	६१-६६
नवमः परिच्छेदः	
आम्नाय-भेद-रूप-केशर-कथनम्	१००-१०८
१ मन्त्र-प्रकरणम्	१००
२ पृथिव्यां तन्त्रावतरणम्	"
३ तत्र महा-विद्यादीनां मातृका-घर्ण-भेदेभ्यः सर्व-घर्णोत्पत्ति-कथनम्	१०१
४ तत्र पञ्चाम्नायादि-भेद-कथनं, तत्त्व-कथनं, महारक-शब्द-व्युत्पत्त्यादि-कथनं च	"
५ अष्टादश विद्या चतुर्वेदोपवेदाङ्गाद्युत्पत्ति-कथनम्	"
६ तत्र शैव-पाशुपतादि-शास्त्रोत्पत्ति-कथनम्	१०२
७ आण्वीक्षिकि-शास्त्राध्ययने शृंगाल-योनित्य-प्राप्तिः	१०३
८ पञ्चाम्नायादि तन्त्र-प्रभेदाः	१०४
९ षडाम्नायादि-भेदाः	१०५
१० आम्नाय-भेदेनाचार-भेदः	१०६
११ तन्त्राणां वेदाङ्गत्वादि-कथनम्	"
१२ अन्येषां सामान्य-शास्त्रत्वादिकम्	"
१३ तत्र भागवत-लक्षणम्	१०७
१४ मातृका-घर्ण-भेदेभ्यः सर्व-मन्त्रोत्पत्तिद्विविध-मन्त्र-जाति-कथनं च	"
१५ प्रयोग-विशेष-सिद्धयर्थं मन्त्राणां त्रैविध्य-कथनं पुं-नपुंसकादि-भेदाश्च	"
१६ कर्म-भेदे स्त्री-नपुंसक-मन्त्र-प्राशस्त्यादि-कथनम्	१०८
१७ सुप्त-प्रबुद्ध-मन्त्राणां प्रयोग-निषेधः	"
१८ सुप्त-प्रबुद्ध-मन्त्राणां लक्षणम्	"

दशमः परिच्छेदः

फल-कथनम्

१ मन्त्राणां छिन्नादि-बुद्धावस्था	१०९
२ छिन्नादि-मन्त्राणां लक्षणानि	"
३ मन्त्र-शोषनस्यावश्यकत्वम्	११५
४ मन्त्र-शोषन-प्रकारस्तत्र महा-भुवा-कथनम् च	"

५ योनि-मुद्रा-कथनम्	११५
६ योनि मुद्रा करणासाक्तौ भूत-सिध्याविना मन्त्र-दोष-शान्तिः	११६
७ अस्या ऋष्यादि-न्यासः, यदङ्ग-न्यासादिकं, ध्यानं च	१२०
८ अस्या ध्यानान्तरम्	"
९ भूत-लिपेः प्राण-प्रतिष्ठा	१२१
१० भूत-लिपि-न्यास-क्रमः	"
११ अस्याः पूजा-क्रमः	१२२
१२ अस्याः प्रयोग-फलं च	१२३
१३ मन्त्राणां दोष-शान्त्यर्थं वरा-संस्काराः	"
१४ बीजानिधानम्	१२४

द्वितीयः धर्म-काण्डः

प्रथमः परिच्छेदः

संस्कार-रूप ग्रन्थि-कथनम्

१२६-१५२

१ गर्भाधानादि-संस्काराः	१२६
२ तत्रादौ ऋतु-संस्कारः	"
३ गर्भाधान-कथनम्	१३३
४ पुंसवन-विधिः	"
५ पञ्चामृत-विधिः	१३४
६ सोमन्तोन्नयन-विधिः	"
७ जात-कर्म-विधिः	"
८ निष्क्रमण-प्रयोगः	१३६
९ अन्न-प्राशन-विधिः	१३७
१० घृष्टकरणम्	"
११ अघोषनयनम्	१३८
१२ यज्ञ-सूत्र-परिमाणम्	"
१३ यज्ञ-सूत्र-प्रमाणाज्ञाने दोषः	१३९
१४ यज्ञ-सूत्रस्य कर्तनम्	"
१५ अस्य ग्रन्थि-प्रकारः	"
१६ अस्य जीय-न्यासः	१४०
१७ यज्ञोपवीतादि-धारण-विधिः	"
१८ धार-परिच्छेदस्यावश्यकता	१४१
१९ धर्म-यत्नो-काम-यत्नो-निर्णयः	"